

CONSTANTA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația, strada Gării No. 25.

— Abonamentul 10 lei pe an —

TINUTA NOASTRĂ

De oare ce *Apelul* catre alegătorii al d-lui Schina n'a putut fi împărțit tuturor abonaților noștri și fiindcă acest act solemn constituie contractul de onoare dintre d. Schina cu candidații săi și cetatea Constanței, reproducem din nou Manifestul, pe care l-am aprobat și noi, spre a fi la indemâna tuturor.

Am mai zis și repetam și acum, spre cunoștința celor nou veniți în Constanța, — pentru realizarea tuturor punctelor din programul de lucrări al d-lui Schina, ca: *aducerea apiei și canalizarea, planul orașului, halele, pavarea străzilor, luminatul electric, clădirea unui al 2-lea liceu de școală mixtă și unei biserici, consolidarea malurilor și facerea unei grădini publice*, directorul acestui ziar, d-l P. Grigorescu, a stăruit neconținut ca membru în consiliile comunale dintre anii 1891 — 1898, și a scris nenumărate articole în „Constanța”.

Toți orașenii știu că numai aceste staruințe și articole i-au adus toată ura dealnicienilor neputincioasă a puternicilor zilei.

Manifestul de acum al d-lui Schina nu este de cât o reeditare completată a acelui din 1898, pe care, cu toate că nici unul din amicii noștri nu figura pe lista d-lui Schina, l'an: publicat în numărul de la 1 Noembrie 1898 precum spre cea mai desăvârșita satisfacție o făcem și astăzi.

Consilier fiind, directorul acestui ziar, d. P. Grigorescu, — a combatut pe d. Schina și administrația sa, pentru greșeli și unele cheltuieli exagerate, dar l'a apărat și ca consilier și ca publicist în lucrările importante ce a săvîrșit. Dacă din nou am dat concursul nostru d-lui Schina, cum am facut-o și acum doi ani, este că e singurul din trei adversari săi de astăzi care n'a urmarit, și credem că nu va urmari nici în viitor, în gospodaria comunității, de căt interesele orașului; este că să fie din Constanță, ceea-ce a croit: *un oraș modern*.

Pentru aceste motive și pentru că vedem în Schina pe omul care poate face mult când vrea, am rugat pe amicii noștri să votă pentru lista d-lui Schina, la urma careia figura și numele proprietarului acestui ziar.

Alegerea faptuită Duminică trecuta a dat listei sprijinită și de ziarul nostru 89 voturi din 389 voturi, contra listei d-lor colonel Kirițescu-Holban, formată de un comitet electoral, instituit de peste două luni de zile; ajutata de agentul d. G. Cimbro, fost polițist al Constanței 8 ani de zile; lista sprijinită puternic de Banca le Scont, și carei și doi membri ai legii și ai consiliului de administrație, — o candidații; de autoritatea spirituală de devotăți — lo! făstă prefecți, d-nii colonel Kirițescu și

Luca Ionescu; de doi fosti primari ai Constanței timp de peste 15 ani de zile, — lista care a obținut 154 voturi, pe când lista în cap cu d. I. Banescu, impusa cetățenilor prin toată teroarea administrativă, abia a avut 152 voturi.

Vîtoria eclatăntă, morală, a fost în partea listei d-lui Schina, susținută numai de candidații ce o compuneau și de ziarul nostru, fără absolut nici o altă preparație de căt manifestul ce reproducem mai la vale, în opoziție de ambele liste concurente, cari ne-au combatut cu cea mai din nrmă inversunare, cu toate mijloacele cele steteau la dispoziție: de o parte forță publică și de alta Banca cu toate tertipurile ei.

Acum, d. Schina, pentru motive ce sperăm să putem reproduce mai la vale, a retras lista să, rîmamând că lupta se sedează mâine numai între cele două liste, cari au obținut cele mai multe glasuri.

Alegatorii cari au dat voturile lor listei sprijinită de ziarul nostru, Românit în special, constienți de situație și bunul lor nume; cetățenii recunoscatori de importanțele fapte de edilitate, pentru cari a adus administrației d-lui Schina mulțumiri publice, inserate în ziarul nostru, speram să treacă voturile lor acolo, unde candidații de pe lista d-lui Schina au decis, adică listei patronata de d-nii colonel Kirițescu și Holban, cari, în întrunirea

publică din urmă, de la 10 curent, să declarat că vor continua lucrările croite, pe care toata lumea le găsește în conformitate cu trebuințele neapărate ale orașului.

Din parte ne, perfect mulțumiți ca ne putem prenumera printre susținătorii candidaților retrași — anume spre a se putea birui desfriul administrativ, ce va rămânea de pomina în analele electorale ale orașului Constanța — felicitam din inima pe alegatorii Constanței, în a căror independență am credut tot-d'auna și am prezis-o și pe aceasta ocazie, cu multe multe săptămâni înainte.

Redacția

Iată Apelul despre care vorbim în primul articol :

Cetățeni !

Sunt astăzi doar ani și opt luni de când am primit după multe, îndelungate și persistente stăruință ale d-lui prefect de atunci Quintescu greaua insărcinare de a conduce afacerile comunei Constanța, zic multe și îndelungate stăruințe, căci aștăzi am hotărât a primi demnitatea de Primar al orașului Constanța. Odată însă această hotărîre luată, mă am devotat cu totul intereselor comunei, lucrând cu toată râvna la dezvoltarea și progresul orașului nostru și la realizarea programului de îmbunătățiri, creațiunii și înfrumusățirii ce mă am propus. Programul meu în trăsurile sale generale era următorul :

In prima linie aducerea apei și canalizarea orașului; facerea planului definitiv și decretat al orașului, facearea unei hale după toate cerințele moderne, lărgirea și prelungirea actualului bulevard și construirea unui cazin, pavarea stradelor cu piatră cubică, unde circulația este mai frequentată, pavarea tuturor trotuarelor cu basalt artificial sau asfalt, iluminarea orașului cu electricitate, clădirea unuia al doilea local de școală, și a unei biserici în partea de sus a orașului, construirea unei a două linii de garaj, consolidarea malurilor mării spre Nord, spre a punct capăt

continuelor surpărî ce se produc în acea parte, facerea unei grădini publice etc. etc.

Acest program, pe care de altminterea vi l-am făcut cunoscut prin apelul meu către dv. cu prilegiul alegerilor comunale din 1 Noembrie 1898 (publicat și în jurnalul „Constanța” Noembrie 1898) mai în toate punctele lui principale a primit un inceput de execuție:

1.—**Aducerea apel.** Pe dată ce am venit în capul comunei, am tratat și am dus la bun sfîrșit cumpărarea terenului pe care se află isvoarele de apă, și pe urmă am dat în întreprindere primul lot al lucărilor de alimentare cu apă, adică captarea surselor și facerea puțurilor, și decizia consiliului comunal din luna Decembrie 1899, în care s'a luat în unanimitate hotărârea de a scoate în licitație și lotul al II-lea și al III-lea chiar în primavara anului curent și a se acoperi această cheltuială cu din fondurile existente pe anul curent arată că de ardătoare era pentru noi chestia aducerii apei în oraș, și orice critică se aduce astăzi calității acestei ape, și întregei lucărări nu sunt pornite de căt din sentimentele josnice de ură și invidie, care astfel cum se manifestă astăzi amenință ca această lucrare să fie cu totul abandonată lăsând, încă vreme îndelungată, astfel orașul nostru în această privință tot în această stare tristă cum am găsit-o.

2.—**Planul orașului.** Pentru a putea întocmi un asemenea plan, nu numai după nevoie momentului, ci un plan coprinzînd toate modificările, creațiunile și înfrumusețările viitorului oraș, și ca stație balneară, și ca principal oraș comercial al țării, a trebuit să organizez cu desăvîrșire serviciul tehnic al comunei. Acest plan astăzi este deplin terminat și numai așteaptă de căt aprobația consiliului comunal și sanctiunea regală pentru a deveni definitiv.

Nu mă pot opri de a arăta aci d-lui Inginer Simu, căruia l-am încredințat reorganizarea serviciului tehnic comunal, toată recunoașterea mea pentru munca conștiințioasă și plină de devotament, ce a desfășurat pentru realizarea idealului nostru al tuturor, adică înfrumusețarea orașului nostru.

3.—**Hale.** Construirea halelor provizorii și decisia consiliului comunal prin care se declară de utilitate publică în vederea exproprierilor necesare, a pieței actuale de carne și zarzavat, dovedesc că să urmărește cu multă rîvnă și executarea acestui punct din programul nostru.

4.—**Lărgirea și prelungirea bulevardului.** Si acest proiect a primit deja un inceput de execuție; denivelarea bulevardului Elisabeta, făcută în toamna anului 1899, lucrare foarte criticată la inceput și în unanimitate aprobată după terminarea ei, este primul pas făcut în spre transformarea acestui frumos loc de preumbilare al orașului, pe de altă parte construirea în vara anului trecut, a bulevardului din capul stradelor Mangalia, Dorobanților, Rahova, Brutus și altele, nu este alt-ceva de căt prima lucrare de prelungire a bulevardului de jos, a căruia continuare urmează a fi.

5.—**Pavarea stradelor.** Înainte de a începe pavarea cu piatră cubică a stradelor din centrul comunei, am găsit că era rațional de a face practicabile pentru locuitorii din partea de sus al orașului toate stradalele nepavate de sus; și erau multe; grație stăruinței și energiei ce am desfășurat pentru acea parte, cu totul neglijată până la venirea mea în capul comunei, acel quartier astăzi cu trotuarele sale de 3 metri lărgime, mai întreg plantate, are un aspect cu totul occidental. Stăruința însă ce am depus pentru partea de sus a orașului, nu mă a facut însă de loc să negligez partea de jos; trotuarele de basalt, asfalt și beton, precum și modificările făcute stradelor Libertății, Marei Aurelii, Școalei, Cereș, Diviziei, lucrările bulevardului, sunt atâtea dovezi de grija ce am avut de a aduce căt mai multe îmbunătățiri posibile.

Mi se aduce invinuiră că am cheltuit mulți bani; dar am făcut și lucrări multe; și dacă regret un lucru, este este că nu mi-a fost posibil să am și mai mulți bani, ca să-i fi putut întrebui pentru binele general făcând întreit mai multe lucrări de căt cele săvîrșite.

6.—**Iluminarea cu electricitate.** În urma încercărilor făcute, și vîzând toate avantajele unui asemenea iluminat, am încheiat încă din luna Decembrie trecut un contract cu d. in-

giner electrician Poenaru, atașat pe lângă consiliul tehnic superior, pentru facerea unui proiect și caet de sarcină, în vederea iluminatului cu electricitate a orașului; acest caet de sarcină, ce trebuie conform contractului să fie terminat la finele lunei Martie 1900, va servi de bază pentru darea în întreprindere prin licitație a unei concesiuni definitive.

7.—**Căderea unui loc de școală și a unei biserici.** Pe dată ce vor fi fonduri, disponibile, această școală se va construi, în mai multe ședințe ale consiliului comunal din anul trecut 1899, să luat toate hotărîrile în această privință, precum alegerea locului, determinarea planului tip, decisandu-se și din ce anume resurse se va face clădirea. Tot astfel s'a hotărât ca pe fiecare an, încopând cu anul expirat 1899, să se consemneze la casa de depunerii și consemnațiile suma de 10000 lei pe fiecare an, astfel ca cu ajutorul ce va face statul și prin subsecțiile publice, să se clădească într'un termen cât se poate de apropiat o biserică a cărei lipsă e atât de mult simțită în partea de sus a orașului.

8.—**Construirea unei a două linii de garaj la magazil.** Construirea acestei linii, care era să se inceapă chiar în luna Iunie din anul expirat, s'a amânat din cauza inutilităței ei acum an, lipsa cercalelor făcând ca transporturile se fie foarte limitate.

9.—**Consolidarea malurilor spre Nord.** Această foarte serioasă lucrare este însă în studiul serviciului tehnic, este una din cele mai mari și mai costisitoare lucrări ce comuna va avea de suportat, și atât prin importanță ei, cât și prin natura ei exige foarte indelungate și amănunte studiu. Această lucrare, care în orice moment a fost constantă mea preocupare voi căuta să o realizez pe cât mai curând posibil.

10.—**Facerea unei grădini publice.** Orice și care din dv. ați putut vedea ce cu totul alt aspect înfățisează astăzi partea acea unde este proiectată grădina Beledie, trotuarul de beton în lățime de 5 m. pe ambele părți, deja plantat, imprejmuirea ce s'a făcut, nu cred că mai pot lăsa o indoielă, că și acest punct din programul nostru va avea o căt de grabnică execuție.

Afara de toate aceste lucrări, înțelesandu-mă de aproape de toate serviciile comunale am căutat să le apropiez pe cât se poate tuturor nevoilor orașului; am înființat serviciul barometric comunal; am reorganizat serviciul de curățenie, atașându-l tot de o dată la serviciul tehnic; am înființat serviciul pentru ridicarea gunoaierilor particulare, serviciu care a sporit cu 200000 lei anual veniturile comunel.

De asemenea o preocupare constantă a administrației mele a fost finanțele comunel, pentru sprijinirea căroră în orice imprejurare am depus un deosebit zel; și orice invinuire de neglijență lor mi s-ar aduce, declar și susțin că sunt cu totul sărac temei și cu totul neadeverate; dovedă, sporul continuu și foarte mare ce aș dat de la un an la altul.

Relativ în scurtul timp, în care am realizat lucrările de mai sus enumerate, râvna și stăruința ce am pus pentru binele public, dorința ce în continuu am manifestat pentru a vedea orașul nostru prosperând cu pașirepezi, mă face astăzi, iubiș Constanțieni, să sper că îmi veți acorda încredere ce îmi-ați arătat la alegerile din 1 Noembrie 1898, dându-mă voturile ce vă solicit pentru ziua de 5 Martie 1900. Toate aceste lucrări, ce am executat în scurtul timp de doi ani și jumătate, căt am avut onoarea de a administra interesele orașului nostru, sunt atât de garanții pentru dv. de ce vă face pe viitor pentru realizarea tuturor lucrărilor de utilitate și edilitate, de care are atâtă nevoie orașul nostru.

E. C. SCHINA

BANCA DE SCONT DIN CONSTANTA Societate Anonimă. Capital 400000 lei

CONVOCARE

D-nii alegători sunt rugați să intru în Adunare generală ordinată Sâmbătă 25 Martie a.c. orele 10 jum. a.m., în localul Camerei de Comerț din Constanța.

Ordinea zilei:

- 1) Aprobarea bilanțului și descarcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa.
- 2) Distribuirea beneficiilor conform raportului.

3) Alegerea a trei membri în Consiliul de Administrație în locul d-lor M. Koiciu, Al. N. Zisu și Luca Oncea, răși la sorți. Membrii răși pot să recurgă.

4) Alegerea a 3 cenzori și a 3 supl. anși.

5) Sporirea capitalului până la 1000000 lei. Conform statutelor, cinci acționali dău dreptul la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine și 10 ca mandatar.

Acionarul care dorește a lua parte la adunarea generală trebuie să depună, cel mai târziu, până la 19 Martie seara, acțiunile sale la Casa Societății, sau la Casa de Scont din București și la sucursala ei din Galați, precum și la sucursala Băncii Naționale din Brăila pentru acționarii din acest oraș.

Procurile făcute pe formularul Societății trebuie depuse până în ajunul adunării.

In casă când în ziua de 25 Martie nu se va putea întruni numărul de acționari cerut, ședința se va amâna pentru ziua de 2 Aprilie, când se va putea lucra cu orice ar fi parte de capital reprezentată. În acest casă depunerea acțiunilor în vederea Adunării generale se va mai putea efectua până la 30 Martie seara.

Consiliul de Administrație

INFORMAȚIUNI

Resultatul votului

Alegerea efectuată Duminică trecută a dat următorul rezultat:

Alegătorii inscriși (lista pe 1899) 477. Au votat 389. Au intrunit lista compusă din d-nii colonel Kirilescu, M. Koiciu, D. Calderini, Ath. Rainoff, căpitan I. Niculescu și P. Holban, 154 votanți; cea compusă din d-nii I. Bănescu, Al. Maleol Petrescu, Ioniță Dumitrescu, Ath. H. Gheorghin, Abdulah H. Zaid și D. Bărbulescu 152 voturi; iar cea compusă din d-nii E. C. Schina, Lt. colonel Th Petrescu, Odisea N. Despoti, Abdurahman Abdul Ali, P. Papajano-pulo și P. Grigorescu au intrunit 80 voturi, având fiecare căte un vot anulat. Bioul a fost presidat de d. judecător Delladecima. S'a proclamat balotajul rămânând ca nouă alegere să se facă Duminică viitoare 12 Martie.

Operațiunea alegătorilor a deruns în cea mai perfectă ordine, nefiind nici un incident.

In scop de prepararea alegătorilor pentru ziua de alegere, candidații sprijiniți de administrație (lista Bănescu), să fie într-o serie de întrevederi publice săptămâna trecută, în sala berăriei Peleș, în sala Elpis și în sala hotelului Englera,

care era plină de auditor adus de agentii polițienesci, între care o ciată de maturatori al primăriei și sergenți polițienesci a fost postată afară, la ferestrel, cu insărcinarea de a striga "ra la fie-care donă trei vorbe ce rostiau vorbitul intrunirei gubernamentale, d-nil I. Bănescu și Mihail Petrescu, insărcinare de care s-a achitat cu mult prinos, spre disprețul tuturor asistenților impedecești a înțelege vorbirea.

La intrunirea a doua a candidaților opozanți în cap cu d. colonel Kirișescu, așa astăzi puțină lume, din aceia cari au avut enragiul a înfrunta cordoanele de politist, postati la capătul atradelor ce ducea la sala Elpis. Așa vorbit d-nil colonel Kirișescu care prezida, Koiciu și Rainoff, despre demnitatea cetățenescă.

* *

La intrunirea opozanților uniți, ce a avut loc în sala Elpis, în seara de 10 iunie, prezidată de d. colonel Dr. Bălăcianu, sala era plină de lume. Așa vorbit d-l colonel Kirișescu, dând citire unui act în baza căruia să facă unirea candidaților opozanți listei prefectoriale și lăudând abnegația d-lui Schina. După această se urca la tribuna d. Schina în aplauzele neaferente ale asistenților, și după câteva vorbe introductive, citește manifestul ce reproducem, de renunțarea candidaților de pe lista d-sale la alegerea de mâine, în aplauzele entuziasme ale salei intregi.

Vorbesc apoi d-nil P. Holban, Koiciu, Ath. Rainoff, foarte aplaudat, d-nil Dimescu, Fortun, după care d. colonel Kirișescu rostește cuvântul de inchidere intrunirei, reproducând o nouă scenă ce să fi produs la o cafenea turcească, între d. Bănescu și un musulman din musteriul cufundelii, care, la imbiile celul d-intă, de a' alege ca primar, ar fi primit răspunsul: „D-ta la școală, d-le Bănescu, treacă meargă (în lea boilea), dar la primărie iok!!“

* *

D. prefect Gh. Căpădău a comis cele mai revoltătoare ingerințe, în săptămâna târgnelilor, asupra alegătorilor bănuși. Ne vom omeni în detaliu de toate acele ingerințe în următoarele numările viitoare. Deocamdată nu putem face de căt să constatăm acest lucru. Cazul cu Christo Violato, supna strein, e aşa de revoltător, că nu găsim cuvinte spre a-l stigmatiza.

* *

Așa sunt multe cazuri de moarte, din frig și flămăndire, printre locuitorii ce venesc de la Cernavoda cu orz și porumb, între cari numai din comuna Caraback așa rămas morți pe drum patru locuitori. Se vorbește de vre o 40 omorârile de oameni, și d. prefect, scriind că pâinea e un leu la Cernavoda, nu s'a mișcat de la alegerea din Constanța, unde, după alfabetul listei, a chemat pe fiecare alegător la sine, cerându-i votul pentru candidații săi. Vom spune tot ce scim în numerile viitoare.

— — —

Aflăm că Astă-seara Sâmbătă 11 vor fi o intrunire intimă a tuturor funcționarilor, cărora s-ar incredina bilete cu chee, spre a se distribui celor bănuși.

De va fi așa, vom cere destituirea celor ce corup motavurile dobrogene.

Unul dintre cei mai stimați cetățeni ai Constanței d. Gheorghe Frenkian a început subit din viață, la Vila sa de la vilă. Vineri 10 iunie orele 6 dimineață, — Defunctul era în etate numai de 52 ani. — Corpul i-a fost adus astăzi și depus în biserică armeană din oraș, urmat de toate notabilitățile orașului de unde va fi transportat mâine, orele 3 p.m., la cimitir.

Trigetem sincerile noastre condoleanțe adâncă într-o familie.

Eată manifestul de retragere listei d-lui E. C. Schina :

Cetățenii!

Față de o situație, care tinde să lase un caracter cu totul amenințător pentru binele public și pentru interesele noastre, și față de grija ce evenimente zilnice ne inspiră nouă și tuturor din dv., atât eu că și amicii mei, care punem interesele și binele orașului nostru, mai presus de orice alt sentiment, ne am hotărât, ca pentru ziua de Duminică 12 Martie să ne retragem candidaturile noastre, lăsând în luptă numai două liste, și cu toții strângându-ne rândurile, să dăm tot concursul nostru listei d-lui Kirișescu, care singura, după părerea noastră, este demnă de sprijinul dv.

Fac apel dar la toți cetățenii și la amicii mei în special, ca la alegerea de Duminică să dea încă o dată o dovadă așa strălucită de independență și tările de caracter, votând cu toții ca un singur om în contra aceiora ce voiesc să se impune și să parve prin desordine și perturbări.

Fac acest apel la toți oamenii de bine și la toți acei, a căror conștiință se revoluță față de acțiile ce zilnic se petrec, și

Fac acest apel, iubiți concetățeni, tuturăr aceora ce sunt ca noi pătrunși de binele și de dorul orașului nostru pentru propășirea căruia am lucrat și voi lucra că mi stă în putință.

E. C. SCHINA

DIVIZIA ACTIVĂ CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNE

In ziua de 15 Martie a.c. orele 10 dimineață, se va pune licitație la Comandamentul Diviziei Constanța și în Garnizoana Tulcea, pentru aprovisionarea combistibilului necesar pe exercițiul 1900—1901, anume:

Lemne kgr. Cărbuni

Depozitul Adm. Constanța	1500000	260000
Garnizoana Cernavoda	100000	—
• Ostrov	100000	—
• Caraomer	60000	—
• Mangalia	100000	—
Depozitul adm-tiv Tulcea	610000	—
Garnizoana Măcin	100000	—
• Isaceea	100000	—
• Sulina	600000	10000
• Chilia Veche	100000	—

Ofertele se pot primi pentru una sau ambele furnituri (lemn și cărbuni) total sau parțial pe garnizoane.

Licitatia se va pune în conformitate art. 68—79 din legea contabilității publice, prin oferte sigilate, însoțite de garanție 10 la sută din valoarea furniturii.

Supra oferte nu se primește.

Caetele de sarcine se pot vedea la Comandamentul Diviziei și Garnizoana Tulcea.

No. 1:285, 1900 Februarie 22.

IOAN N. ROMAN

DOCTOR IN DREPT

AVOCAT

Strada Școala № 5

(Gara de Mărfuri)

Consultări de la 8—10 a.m. și de la 4—6 p.m.

LA

TIPOGRAFIA ROMANA MARIN PUREA

CONSTANȚA

se poate executa tot felul de lucrări tingătoare de acăsta artă cu cea mai perfectă acurateță, cu prețuri foarte reduse.